

Yerel Siyasetçilerin Hizmet Öncesi Eğitimi

The Pre-Service Education Of Local Politicians

İbrahim ÇOBANLAR

Bilim Uzmanı, ibrahim_cobanlar@hotmail.com

Makale Başvuru Tarihi: 18.07.2018

Makale Kabul Tarihi: 10.08.2018

Halim Emre ZEREN

Dr. Öğr. Üyesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Söke İşletme Fakültesi,

Kamu Yönetimi Bölümü, emre.zeren@adu.edu.tr

ÖZET

**Anahtar
Kelimeler:**

Yerel Siyasetçi,

Yerel Siyaset,

Siyasetçi Eğitimi

Devletler kamu politikalarını en iyi şekilde hayata geçirebilmek için üst düzey yönetici yetiştirme projeleri hazırlamakta ve uygulamaktadır. Üst düzey yöneticilik için açılan lisans ve lisansüstü eğitim kurumları mevcuttur. Siyasette bu durum geçerliliğini kaybetmektedir. Belediye tüzel kişiliğinin en üst makamı başkanlık ve belediyenin karar organlarından meclis üyeliği için eğitim şartı “ilkokul mezunu olmak” olarak yer almaktadır. Üst düzey görev, yetki ve sorumluluklar ile donatılacak olan belediye başkanı ve belediye meclis üyelerinin özel bir eğitim ile donanımlı hale getirilmesinin, uygulanacak politikaların hizmet kalitesini arttıracığı söylenebilir.

Bu çalışmada konu ile ilgili kavramlar açıklanarak Türkiye’de yerel siyasetin ve siyasetçilerin durumu incelenmiştir. Alan çalışmasında Aydın ilinde bulunan seçilmiş yerel yöneticiler ile anket yapılmıştır. Çıkan sonuçlar SPSS Statistics 22 WIN programıyla çözümlenerek belirlenmeye çalışılmıştır. “Türkiye’de yerel siyasetçi eğitimlerinin yeterli seviyede olmaması, belediyelerin yönetimini olumsuz yönde etkilemektedir” hipotezi test edilmiştir.

ABSTRACT

Keywords:

Local Politicians,

Local Politics,

*Education Of
Politicians.*

The governments prepare and implement advanced executive training projects to put into practice ideally the public policies. Graduate and postgraduate education programs for executive training exist. Nevertheless this situation loses its validity in politics. The mayorship and councilorship are the top positions of the municipality as a legal entity. To become mayor or member of council, the only criteria for educational status is primary school graduation. However, because the mayors and members of council have most important powers and responsibilities, it could improve the service quality of planned politics if they are prepared for these positions with appropriate education programs.

The study began with the explanations of related concepts. Then the existing situation of local politics and politicians in Turkey were examined. The data for field study were collected from elected mayors and members of city council in Aydın Province via a questionnaire, which was prepared for this study. Data were analysed by the SPSS 22 WIN program. The hypothesis of “The insufficient education of local politicians in Turkey have negative impacts on administration and management of municipalities”.

1. GİRİŞ

Yerel yönetimler mahalli müşterek ihtiyaçların karşılandığı halka en yakın kamu tüzel kişilikleridir. Yerel yönetimlerin karar organları seçimle belirlenir (Coşkun ve Uzun, 1999:51-52). Yapılacak olan yerel hizmetlerin planlanması, koordine edilmesi, önceliklerin belirlenmesi gibi durumlar belediye meclis kararları ile alınmaktadır. Bu bağlamda yerel hizmetlerin en iyi şekilde yerine getirilmesi, seçim ile göreve gelen yerel yöneticilerin aldığı kararlar ile orantılı olduğu söylenebilir.

Yönetim kavramı her geçen gün önemini arttırmaktadır. Yönetime artan ilginin yöneticilerin eğitimleri üzerine daha çok durulmasını gerektirdiği ifade edilebilir. Yönetim sürecinin sonuçları değerlendirildiğinde akla ilk yönetici etkisi gelmektedir. Bu bağlamda yönetici önem arz etmektedir. Birer yerel yönetici olan veya olma ihtimali olan yerel siyasetçiler de bu nedenle önemli görülmektedir.

Yerel siyasetçiler aday olup seçim kazanmaları halinde seçilmiş yerel yönetici konumuna gelebilmektedirler. Seçilmiş yerel yöneticilere hizmet öncesi eğitim verilebilmesi için, kişilerin yerel siyasetçiyken eğitim almaları gerekmektedir. Bu sebeple çalışmada Türkiye'deki durum incelenerek belediye yönetiminde eğitimin önemi araştırılmıştır. Eğitim düzeyinin mi yoksa alan içi eğitimin mi önemli olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma hazırlanırken "Türkiye'de yerel siyasetçi eğitimlerinin yeterli seviyede olmaması, belediyelerin yönetimini olumsuz yönde etkilemektedir" ana hipotezinden yola çıkarak araştırmalar yapılmıştır. Yapılan anket çalışmasıyla ulaşılan sonuçlar referans olarak kullanılmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde çalışmada konu bütünlüğünün sağlanması ve çalışmanın daha iyi anlaşılabilmesi için yerel siyaset, yerel siyasetçi, hizmet öncesi eğitim ve hizmet içi eğitim kavramlarına yer verilmiştir.

2.1. Yerel Siyaset

Siyaset tarihinin insanların bir arada yaşamaya başladığı dönemden başlatmak mümkündür. Siyasetin sözlükte geçen tanımı; "devlet işlerini düzenleme ve yürütme sanatıyla ilgili özel görüş veya anlayış" (Türk Dil Kurumu, 2017) şeklindedir. Buna benzer bir ifade İbn-u Haldun'un "siyaset, devlet yönetiminde izlenen yoldur" tanımlamasıdır.

Siyasetin başka ne anlamlarda kullanıldığı ve şuan ilk akla gelen anlamını nasıl kazandığını Dursun (2008:29); "Birine bakmak, yetiştirmek, terbiye etmek, yönetmek anlamı kazanan siyaset kelimesi daha sonra şehirlerin ve insanların yönetiminde ve bu alandaki ilişkilerde kullanılmıştır. Şehirlerin ve insanların yönetimi anlamında kullanıldığında siyaset, onların refahını arttırmak için belirli bir yöntemle onları yönetmenin sanatını ifade etmiştir. Bu durumda siyaset bir amaç veya prensip gereğince şehrin yönetilmesine ilişkin sanat anlamına gelebilir" şeklinde açıklamıştır.

"Montesquieu, devletin bütün işlerini, "yasama", "yargılama", "yürütme" olmak üzere üç grupta toplamış ve bu işlerin, devletin farklı organlarınca yürütülmesi halinde özgürlüklerin daha iyi korunacağını savunmuştur. Bu bakış açısına göre siyaset; kanun yapan (yasama), onu uygulayan (yürütme) ve anlaşmazlıkları çözümleyen (yargı) kurumların işleyişi ve organizasyonu biçiminde ele alınmaktadır." (Eryılmaz, 2010). Bir başka tanıma göre; "Siyaset, insanların hayatlarını düzenleyen genel kuralları yapmak, korumak ve değiştirmek için gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir" (Heywood, 2006:2).

Bu tanımlardan ve açıklamalardan yola çıkarak siyasetin toplumu birebir ilgilendirdiği, toplum adına toplumu bağlayıcı kararların alındığı, bu kararların uygulandığı ve gerektiğinde değiştirildiği bir süreç olduğu söylenebilir. Ayrıca bu kararlar siyasi iktidar tarafından alınıp uygulandığı için, siyasete "iktidar olma mücadelesi" veya "iktidarı etkileme faaliyetlerinden oluşan süreç" tanımlamaları da yapılmaktadır.

Siyaset tanımlarından yola çıkarak yerel siyaset tanımlanabilir. Yerel siyaset denildiğinde günümüzde kuşkusuz akla ilk gelen belediyeler ve belediye başkanlarıdır. Yerel siyaset uygulayıcıları da, siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulları, belediye başkanları, il genel meclisi ve belediye meclisleridir. Farklı modellerde durum farklılık gösterebilmektedir.

“Siyasette amaç insanları yönetmek, iktidarı kullanarak hak ve kazançları belirlemek, karar alma süreçlerine etki ederek belirlenen amaçlara ulaşmaya çalışmak gibi anlatılsa da asıl amaç insanları maksimum mutluluğa ulaştırmak, birlikte yaşamının getirdiği sosyal karmaşıklığa çare olacak adaletli bir bölüşümü sağlamak olmalıdır. Bu amaçlara ulaşacak çalışmaları yerel ölçekte yapmaya çalışmakta yerel siyaseti oluşturur. Yerel siyasetin yapıldığı yer tabii ki yerel yönetimlerdir” (Karademir, 2012:68). Yerel ölçekte yapılan siyasetin yerel siyaset olduğu ifade edilebilir.

2.2. Yerel Siyasetçi

Yerel siyasette rol alan kişileri yerel siyasetçi olarak tanımlamak mümkündür. Siyasetçilerin seçim koşullarına bakıldığında ülkemizdeki yapı içerisinde her siyasetçinin yerel siyasetçi olduğu iddia edilebilir. Burada ayrımı genel seçim ve yerel seçim ile yapmak mümkün olabilir. Genel seçim ile milletvekili seçimleri yapılmaktadır. Milletvekilleri de yine illerde alınan oylar neticesinde yani yerel seçmenler tarafından seçilerek ili temsilen meclise giderler. Yerel hizmet sunmaları da beklenmektedir. Fakat ülke konularından da mesul oldukları için genellikle Ankara’da hizmet vermektedirler. Hatta bakanlık ve başbakanlık konularına gelmeleri halinde veya meclis komisyonlarında görev almaları halinde ülkeyi temsilen yurtdışı görevleriyle de mesul olmaktadır. Bu yüzden yerel siyasetçi olarak seçildikleri, görevleri gereği genele hizmet ettikleri söylenebilir. Yerel seçimler ile göreve gelebilen yerel siyasetçiler ise illerindeki veya ilçelerindeki yönetim faaliyetiyle mesul oldukları için yerel siyasetçi denildiğinde aklımıza ilk gelen kişilerdir. “Yerel siyasetin özneli ise partilerin şehir düzeyindeki teşkilat ve temsilcilikleri, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri, ulusal ölçekli sivil toplum kuruluşlarının yerel temsilcilikleri ve yerel düzeyli sivil örgütler, medya kuruluşlarının temsilcilikleri ve yerel medya grupları, yerelde bulunan kanaat önderleri, sermaye ve sendika mensupları, eşraf, esnaf ve vatandaşdır” (Akdoğan, 2008:10).

Yerel siyasetçiler; siyasi partilerin il ve ilçe teşkilatlarında görev alan, siyasi partilerin ideolojilerini, vizyon ve misyonlarını buldukları bölgedeki halka ileterek genel seçimlerde ve referandumlarda oy potansiyellerini arttırmak için çalışan ve yerel seçimlerde partisinin adayını belediye başkanı yapabilmek için uğraşan kişiler olarak tanımlanabilir. Ayrıca yerel siyasetçiler belediye başkanlığı ve belediye meclis üyeliği için aday olan kişilerdir. “Yerel siyaset denilince akla ilk gelen, yerel ölçekte yapılan bir siyasettir. Buradaki ilk atf siyasetin kapsamına dönüktür. Eğer meseleye ölçek bağlamında bakılacak olursa, yerel siyasetin aktörleri de bu ölçek üzerinde faaliyet gösteren kişilerdir” (Akdoğan, 2008:10). Türkiye’de bağımsız adaylık durumu mevcuttur. Bazen partilerden bağımsız kişilerin de aday olduğu ve hatta kazandığı görülmüştür. Bu kişiler de yerel siyasetçi olarak adlandırılmaktadır. Kısaca yerel siyasetçi; yerel seçimlerde boy gösteren ve siyasi partilerin il ve ilçe teşkilatlarında görev yapan kişiler şeklinde ifade edilebilir. Bu kişiler aday oldukları seçimlerde başarılı sonuç almaları halinde seçim ile göreve gelen yerel yönetici (büyükşehir belediye başkanı, belediye başkanı, büyükşehir belediye meclis üyesi, belediye meclis üyesi ve bu meclislerden seçilen belediye encümen üyesi) konularına yükselebilirler.

2.3. Hizmet Öncesi Eğitim

Eğitim; kişi davranışlarının, kişinin kendi yaşantısı yoluyla yaşadığı toplum şartlarına uygun olarak geliştirilmeye çalışıldığı planlı bir süreç olarak tanımlanabilir. Tanımdan da anlaşılacağı gibi eğitim hayat boyu devam eden bir süreç olarak ifade edilebilir. “Hizmet öncesi eğitim, kurum ve kuruluşların eleman ihtiyaçlarını karşılamak üzere kendi bünyelerinde açtıkları okullarda okutulanlar ve genel öğretim kurumlarında okuyan öğrencilerle ilgili faaliyetlerin tümünü kapsamaktadır” (DMEGP, 1983:3). Tanımda da bahsedildiği gibi hizmet öncesi eğitim sadece genel öğretim kurumları değil aynı zamanda kurum ve kuruluşların kendi bünyelerinde yaptıkları faaliyetlerdir.

Bu çalışma yerel siyasetçilerin eğitimi olduğu için kavramlar bu çerçevede açıklanmaya çalışılmıştır. Diğer bazı mesleklerde veya üniversite bölümlerinde farklılıklar olabilmektedir. “Üniversite öğrenimi, çoğunlukla, yönetici yetiştirmeye yeterli sayılmamaktadır. Çünkü üniversitelerin görevi, yalnız belirli bir meslek için insan yetiştirmek değildir. Bu yüzden öğrenim, kuramsal ve soyut kalmaktadır. Ayrıca, yöneticilik yetenekleri daha çok işte çalışarak geliştirilebilmektedir” (Meray, 1967:83’den akt.: Yamaç, 2004:27).

Hizmet öncesi eğitimde geleceğin yöneticilerini gerekli bilgilerle donatacak üniversitelerin programlarının ana hedeflerinin;

- Öğrencilere sosyal, siyasal ve idari bilimler alanında sağlam bir genel kültür vermek, seviyeli bilgiye dayanan düşünme yeteneğini, mantıklı ve sistemli düşünme, araştırıcılık, çok yönlü görüş, sorun çözücü davranış gibi üniversitede edinilmesi gereken yetenekleri kazandırmaya çalışmak,
- Meslek yönünden, yönetici kadroya eleman yetiştirilirken ülkenin sadece bugünkü değil gelecekteki sorunları bakımından da siyasal ve idari sorunları kavrayabilecek, değerlendirebilecek, bunlara çözüm yolları düşünebilecek, öne sürülecek çözümler arasında isabetli seçim yapabilecek nitelik ve yetenekte kafalar yetiştirmek” (Meray, 1967:53) olması gerektiği ifade edilmiştir” (Yaman, 2009:37).
- Üniversitede sadece belli alan değil genel kültür ve yakın alanları da kapsayan bir eğitim sunulmaktadır. Kişiyi iş hayatına ve sosyal hayata çok yönlü hazırlamak, gerekli temel bilgi ve beceriyi kazandırmak hedeflenmektedir. Bu temelin üzerine yapılacak işin detayını kavratmak amaçlı hizmet öncesi eğitim verilmesi sıkça karşılaşılan bir durumdur. Ve bu durumun önemine yapılan vurgu günümüzde daha da artmaktadır. Bunun ile ilgili Tutum (1979:118-119) hizmet öncesi eğitimi tanımlamış ve önemini şöyle vurgulamıştır; “Hizmet öncesi eğitim, genelde kişilere “formasyon” kazandırmak için uygulanan kültürel hazırlıklardır. Bu dönemde alınan formasyon kişilerin meslek yaşamını büyük ölçüde etkilemektedir. Hizmete başladıktan sonra kişinin ne olacağı hizmete girmeden önce ne olduğu sorusuna bağlıdır. Hizmet içinde ne kadar eğitilirse eğitilsin kişinin temel formasyonunun yerine geçemez.

Yukarıda açıklanan hizmet öncesi eğitim kavramını kamu görevlileri için değerlendiren geniş tanımlama yapılmıştır; “Geleceğin kamu görevlileri, kendilerini bu görevlere hazırlayan ve görevleri sırasında yararlanabilecekleri bilgi ve becerileri hizmet öncesi eğitim kurumlarında kazanır. Genellikle, mesleki ve teknik okullar olarak adlandırılan hizmet öncesi eğitim kurumlarında, genel kültür kazandıran klasik eğitim kurumlarından farklı olarak, öğrencilere mesleki formasyon ve gelecekteki görevleriyle ilgili teknik bilgiler verilir. Böylece adaylar, hizmete başlamadan önce, yetiştikleri alanın görev ve sorumluluklarını, kuram, ilke ve tekniklerini, bilgi kaynaklarını öğrenirler” (United Nations 1963:14-17; Kaya, 1999:255'lerden akt.: Yamaç, 2004:27).

2.4. Hizmet İçi Eğitim

Geniş tanımıyla hizmet içi eğitim; bireylerin ya da onların oluşturduğu grupların işletme içinde yüklendikleri veya yüklenecekleri görevleri daha etkili ve başarılı yapabilmeleri için onların mesleki bilgi ufuklarını genişleten, düşünce, rasyonel karar alma, davranış ve tutum, alışkanlık ve anlayışlarında olumlu değişimler yapmayı amaçlayan, bilgi, beceri ve görgü yeteneklerini arttırmayı kapsayan eğitsel eylem ve amaçların tümüdür (Sabuncuoğlu ve Tokol, 2005:315). Başka bir tanımda ise, hızla değişen koşullara uymak ve bu koşullara uygun elemanları yetiştirmek gereksiniminden doğmakta ve genel öğretim kurumlarının verdiği bilgilerin hizmetin gerektirdiği bilgilerle tamamlanmaya yenilikleri ve gelişmeleri çalışanlara aktarmaya yaramaktadır (Tortop, 1992:246) şeklinde ifade edilmiştir.

İlköğretim, orta öğretim ve yükseköğrenimi tamamladıktan sonra bir kurumda çalışmaya başlamadan önce son aşama olarak hizmet öncesi eğitimlerini de tamamlayan adaylar hizmet vermeye başlamaktadırlar. Fakat eğitim, tanımında da bahsedildiği gibi hayat boyu devam eden bir süreçtir. Haliyle işe başlamış olmak her şeyin bittiği anlamına gelmemektedir. Daha kaliteli hizmet sunmak, hizmetin hızını artırmak, gelişen bilim, teknoloji ve toplum şartlarına uyum sağlayabilmek, çalışanların moral ve motivasyonunu yüksek tutmak, kariyer planları olan çalışanlar için bir fırsat yaratmak ve iş yerinde oluşan -oluşabilecek olan- istenilmeyen yanlış uygulama, tutum ve davranışların önüne geçebilmek için çalışma hayatında da eğitim devam etmektedir.

“Ülkemizde kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet içi eğitimin düzenlenmesi, 1965 yılında kabul edilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (DMK) ile zorunlu kılınmıştır. DMK'nun yedinci kısmı, 214 -225 maddeleri “devlet memurlarının yetiştirilmesi” başlığı altında, devlet hizmetini yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet içi eğitime, bu kurum ve kuruluşların eğitim birimlerine ve eğitim faaliyetlerine ışık tutan ve yön veren hükümler yer almaktadır” (Tartıcı, 2012:42).

Eğitimde süreklilik ilkesi ile artık hemen her kurum ve kuruluş çalışanlarını oluşabilecek olumsuzluklara karşı dirençli ve güncel gelişmelere uyumlu hale getirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca yapılacak olan bu eğitimlere herkesin katılımını sağlamak için etkin katılım ilkesi göz ardı edilemez. Bir diğer ilke olan fırsat eşitliği ile herkesin ayrıcalık gözetilmeden eşit fırsatlar sunulması hedeflenmektedir. Hizmet içi eğitim uygulanırken, belirlenen hedef kitlenin eksiksiz katılımıyla herkese eşit fırsatların sunulmasına ve bu eğitimlerin sürekli yapılmasına dikkat etmek gerekliliktir.

3. TÜRKİYE’DE YEREL SİYASETTE YASAL DURUM VE ADAYLIK DURUMU

Yerel siyasetçilerin seçimler vasıtasıyla seçilmiş yerel yönetici olabilmeleri için taşımamaları gereken vasıflar kanunlar ile belirlenmiştir. Başta eğitim şartı olmak üzere taşınmaması gereken vasıfların neler olduğunun incelenmesinin çalışmanın anlaşılabilmesi için temel oluşturacağı ifade edilebilir.

3.1. Türkiye’de Yerel Siyasette Yasal Durum

Seçilme yeterliliği 2972 Sayılı Mahalli İdareler ve Mahalle Muhtarlıkları İle İhtiyar Heyetleri Seçimleri Hakkındaki Kanun ile düzenlenmiştir. Buna göre; “2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen sakıncaları taşımamak şartıyla, yirmi beş yaşını dolduran her Türk vatandaşı belediye başkanlığına, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine seçilebilir”.

Genel seçimler ile yerel seçimler için adayların taşımaması gereken sakıncalar 11. madde ile açıklanmıştır. İki seçim için de aynı sakıncalar geçerlidir. 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesine göre milletvekili seçilemeyecek olanlar;

- İlkokul mezunu olmayanlar,
- Kısıtlılar,
- Yükümlü olduğu askerlik hizmetini yapmamış olanlar,
- Kamu hizmetinden yasaklılar,
- Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar,
- Affa uğramış olsalar bile; basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar,
- Türk Ceza Kanununun İkinci Kitabının, birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar,
- Terör eylemlerinden mahkûm olanlar,
- Türk Ceza Kanununun 536. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı Kanunun 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar”.

Yukarıda sayılan unsurlara uygun kişiler mahalli idare seçimlerinde aday olabilir ve seçilmesi halinde yerel yönetici sıfatını kazanabilirler. Türkiye’de yerel siyasetin yasal durumu yukarıda anlatılan kanun maddeleri ile şekillenmiştir.

3.2. Türkiye’de ve Aydın’da Yerel Siyasette Adaylık Durumu

Yerel siyasette adaylık durumunun da incelenmesinin konu bütünlüğü açısından önemli görülmüştür. Aday ve kazanan adayların sayıları ile kaç kontenjan için kaç kişinin seçimlerde yarıştığı görülmektedir. Ayrıca aday sayıları olası eğitim sertifika programları planlanırken kaç kişinin eğitimlere katılmasının beklenmesi gerektiği konusunda fikir vermesi yönünden etkili olacağı düşünülmüştür. Böylece altyapı hazırlanırken muhtemel katılımcı sayısının bilinmesi ile çalışmaların yapılacağı yer, zaman, eğitimci ve diğer gerekli durumlar için hazırlık yapılabileceği düşünülmüştür. Ayrıca aday sayısı ile siyasetçi eğitimi konusunun ne denli önemli olduğunu görebilmenin mümkün olabileceği düşünülmüştür.

Çalışma Aydın İli ile sınırlı olduğu için Aydın’daki durum incelenmiştir. 2014 yerel seçimlerinde Aydın İli’nde belediye başkanlığı (17 ilçe belediyesi) için 16 kadın ve 127 erkek olmak üzere toplam 143, belediye meclis üyeliği için 314 kadın ve 1451 erkek olmak üzere toplam 1765 kişi aday olmuştur. Aydın İli’nde bu seçimde 17 ilçe belediye başkanı ve 323 belediye meclis üyesi koltuğu mevcuttu. 340 kişi seçimi başarı ile

tamamlayabilmiştir fakat bu koltuklar için toplam 1908 kişi aday olmuştur. Her koltuk için ortalama 5.61 (yaklaşık) kişi yarışmıştır. Başarılı olan belediye başkan adaylarının hepsi erkek, belediye meclis üyelerinin ise 42'si kadın ve 281'i erkeklerden oluşmuştur. Ülke geneline bakıldığında belediye başkanlığı için 544 kadın ve 8642 erkek olmak üzere toplam 9186 kişi, belediye meclis üyeliğine 11901 kadın ve 87806 erkek olmak üzere toplam 99707 kişi aday olmuştur. Ülke genelinde kazanan belediye başkanı sayısı 37 kadın ve 1327 erkek olmak üzere toplam 1364'tür. Kazanan belediye meclis üyesi sayısı 2206 kadın ve 18332 erkek olmak üzere toplam 20538'dir. Ülke genelinde her boş koltuk için adaylık ortalamasına bakıldığında 4.97 (yaklaşık) olduğu görülmektedir. Durum TÜİK verileriyle oluşturulan Tablo 1'de incelenmiştir.

Tablo 1. 2014 Mahalli İdareler Seçimi Aday ve Kazanan Aday

Aday Olunan / Kazanılan Mevkii	TÜRKİYE		AYDIN	
	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK
Belediye Başkanlığı (Aday)	544	8642	16	127
Belediye Başkanlığı (Kazanan)	37	1327	----	17
Belediye Meclis Üyeliği (Aday)	11901	87806	314	1451
Belediye Meclis Üyeliği (Kazanan)	2206	18332	42	281

*Kaynak: TÜİK, 2014 Mahalli İdareler Seçimi, Türkiye ve Aydın.
<https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul>

Bu bilgilerden ülke geneline kıyasla Aydın İlinde yerel siyasete ve seçilmiş yerel yöneticilik konumlarına daha fazla ilgi olduğu söylenebilir. Türkiye'de ve Aydın İli'nde 2014 Mahalli İdareler Seçimi çerçevesinde yerel siyasete adaylık durumu Tablo 1'de gösterilmiştir.

4. TÜRKİYE'DE VE AYDIN'DA YEREL SİYASETÇİLERİN EĞİTİM DURUMLARI

Türkiye'de siyasetçiler için eğitim konusunda sadece ilkokul mezuniyet şartı aranmaktadır. Bu şartı sağlayanların eğitim açısından siyaset hayatına atılmak için başka bir engeli bulunmamaktadır. Eğitim sistemine göre ilkokul, ortaokul, lise, yüksekokul, fakülte, yüksek lisans ve doktora olarak eğitim basamaklarını saymak mümkün görülürse; mevcut siyasetçi durumu incelendiğinde büyük ölçüde bu koşul birkaç basamak üstte sağlanmaktadır. Özellikle milletvekillerinin ve milletvekili adaylarının genelde yüksekokul ve fakülte veya üstü eğitim seviyesinde oldukları görülmektedir. Mahalli İdareler Seçimleri'nde aday olanlar ve kazananlar incelendiğinde bu durum daha alt basamaklara inmektedir.

4.1. Aydın İli 2009 Mahalli İdareler Seçimi

Aydın ili 2009 mahalli idareler seçimlerinden sonra büyükşehir statüsüne getirilmiştir. 2014 mahalli idareler seçimleri Aydın ili için büyükşehir belediyesi statüsünde yapılan ilk ve son seçim olma özelliği taşımaktadır. Güncel yasalar 2014 seçimleri ile aynıdır. Bu durumdan yola çıkarak yasal düzenlemeler açısından sonraki seçimlerin de 2014 seçimleri gibi olacağı söylenebilir. Bu yüzden 2014 seçimleri üzerinde 2009'a göre daha çok durulmuştur. Tablolar ile 2009 mahalli idareler seçimlerinde aday olanlar incelenmiştir. İlerleyen bölümde 2014 mahalli idareler seçimleri daha detaylı incelenmiştir. Son iki mahalli idareler seçimi olan 2009 ve 2014 seçimleri arasında adayların eğitim düzeyleri üzerinden karşılaştırma yapılmıştır.

Tablo 2. 2009 Mahalli İdareler Seçimi Aydın İli Belediye Başkanlığı Adayları Eğitim Düzeyi

Eğitim Durumu	KADIN	ERKEK	TOPLAM
İlkokul	2	89	91
Ortaokul – Lise	6	91	97
Üniversite – Yüksekokul	5	97	102
TOPLAM	13	277	290

*Kaynak: Tük. 2009 Mahalli İdareler Seçimi, Aydın.

<https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul>

Tablo 3. 2009 Mahalli İdareler Seçimi Aydın İli Belediye Meclis Üyeliği Adayları Eğitim Düzeyi

Eğitim Durumu	KADIN	ERKEK	TOPLAM
İlkokul	39	1575	1614
Ortaokul – Lise	130	1036	1166
Üniversite – Yüksekokul	93	458	551
Bilinmeyen	1	14	15
TOPLAM	263	3083	3346

*Kaynak: Tük. 2009 Mahalli İdareler Seçimleri, Aydın.

<https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul>

Yukarıdaki tablolardan hareketle 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde Aydın İli için adayların eğitim durumları hakkında fikir yürütülebilir. Bu seçimde belediye başkanlığı için 290 ve belediye meclis üyeliği için 3346 olmak üzere toplamda 3636 aday (yerel siyasetçi) boy göstermiştir. Yöneticilik eğitimlerinin yüksekokul ve üniversitelerden başlanarak verilmeye başlandığı varsayılırsa, sadece 653 adayın bu eğitimleri almış olma olasılığı bulunmaktadır. Fakat üniversitelerin her bölümünde yöneticilik, yerel yönetimler, kentleşme, çevre sorunları, vb. dersler mevcut değildir. Yüksekokul ve üniversite mezuniyeti de yöneticilik alanında eğitim alındığının tek başına göstergesi olarak kabul edilemez. Ayrıca adaylardan bazılarının kişisel gelişimlerine önem vererek yöneticilik alanında kendilerini geliştirdiği veya işleri gereği zaten yöneticilik alanında uzman oldukları da düşünülebilir. Bu durumun ayrı bir çalışma konusu olabileceği düşünülmektedir ve bu çalışmanın yapılması gerekli görülmektedir.

4.2. Aydın İli 2014 Mahalli İdareler Seçimi

Aydın İli 2009 Mahalli İdare seçimlerinden sonra 2012 yılında 6360 sayılı kanun ile büyükşehir statüsüne geçmiştir. Bu durum yerel siyasette önemli etkiler yaratmıştır. Bugüne daha yakın sonuçlar alınabileceği için çalışmanın ilerleyen kısımlarında 2014 Mahalli İdareler seçimleri ele alınmıştır.

Öncelikle tablolar ile seçimlere katılan adayların eğitim durumları verilmiştir. Daha sonra seçimleri kazanan adayların tabloları verilerek kıyaslama yapılmıştır. Tablolarda adaylar kadın ve erkek olarak ayrı ayrı ele alınmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden faydalanılarak tablolar oluşturulmuştur.

4. bölümde eğitim düzeylerinin incelendiği tablolarda ilkokul mezuniyet şartını karşılamayan adayların hatta kazananların olduğu görülmektedir. Yüksek Seçim Kurulu Yüksek Seçim Kurulu bu durumu;

“Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğünce çıkartılan genelgeyle; Yetişkinler II. Kademe Başarı Belgesine sahip olanların ilköğretim mezunlarına tanınmış olan tüm yasal haklardan yararlanacakları ve ilköğretimin 6, 7 ve 8. sınıflarını tamamlamak için Açık İlköğretim Okuluna başvurabilecekleri belirtilmek suretiyle, “Yetişkinler II: Kademe Başarı Belgesi” ilköğretim diploması olarak kabul edilmiş olduğundan, yani Yetişkinler II: Kademe Eğitim Başarı Belgesi, ilköğretim diploması yerine geçtiğinden, seçimlerde aday olanların ilköğretim mezunu olduğunun kabulü gerekir” (YSK, 2002/792’den akt.: Gözübüyük, 2006:190), şeklinde açıklamaktadır.

Tablo 4. 2014 Mahalli İdareler Seçimi Aydın İli Belediye Başkanlığı Adayları Eğitim Düzeyi

Eğitim Durumu	KADIN	ERKEK	TOPLAM
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	1	1	2
İlkokul	1	16	17
İlköğretim	---	5	5
Ortaokul veya Dengi Okul	1	13	14
Lise veya Dengi Okul	7	28	35
Yüksekokul veya Fakülte	5	61	66
Yüksek Lisans	1	2	3
Doktora	----	1	1
TOPLAM	16	127	143

*Kaynak: Tük. 2014 Mahalli İdareler Seçimleri, Aydın.

<https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul>

Tablo 5. 2014 Mahalli İdareler Seçimi Aydın İli Belediye Meclis Üyeliği Adayları Eğitim Düzeyi

Eğitim Durumu	KADIN	ERKEK	TOPLAM
Okuma Yazma Bilmeyen	----	1	1
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	1	8	9
İlkokul	28	374	402
İlköğretim	23	187	210
Ortaokul veya Dengi Okul	18	133	151
Lise veya Dengi Okul	133	398	531
Yüksekokul veya Fakülte	104	328	432
Yüksek Lisans	5	9	14
Doktora	----	2	2
Bilinmeyen	2	11	13
TOPLAM	314	1451	1765

*Kaynak: Tük. 2014 Mahalli İdareler Seçimleri,

Aydın.<https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul>

2014 Mahalli İdareler Seçimi belediye başkanlıkları için 16 kadın ve 127 erkek olmak üzere toplam 143 aday yarışmıştır. Belediye meclis üyelikleri için 314 kadın ve 1451 erkek olmak üzere toplam 1.765 aday seçimlerde boy göstermiştir. “2014 Mahalli İdareler Seçiminde Aydın İlindeki seçmen sayısı 752.729’dur” (YSK). Bu durumda seçmen sayısının %3.94’ü (yaklaşık) yerel siyasete aktif olarak katılmış ve seçilmiş yerel yöneticilik yarışı içinde bulunmuştur. Belediye başkanlığı adaylarının %48.95’i (yaklaşık) eğitim durumu açısından yüksekokul veya fakülte ve üstü eğitim düzeyindedir. Belediye meclis üyeliği adaylarının eğitim düzeyine bakıldığında bu oran %25.38’e (yaklaşık) düşmektedir. Yukarıda bahsedildiği gibi eğitim düzeyi kişinin yöneticilik alanında uzman olduğunun ya da olmadığı tek başına göstergesi olarak sunulamayacağı bir gerçektir. Ancak yüksekokul veya fakülte mezunu olanların özel sektör ve devlette yöneticilik pozisyonlarına girebildikleri düşünüldüğünde kıstas olarak yerel yöneticilik alanına talip olan yerel siyasetçilerin de en az yüksekokul veya fakülte mezunu olmaları gerektiği düşünülebilmektedir. Ayrıca yapılan görüşmelerde seçilmiş yerel yöneticilerin eğitim düzeyi adaylık durumunu etkilediğine yönelik görüşleri üzerine eğitim düzeyleri incelenmiştir. Eğitim düzeyi yerine alan içi eğitime önem verilmesi ifade edilmeye çalışılmıştır.

Tablolardan çıkarılan sonuçlardan birisi de adayların, aday oldukları konuma uygun hizmet öncesi eğitimlerinin olmadığıdır. Bu durum uzmanlaşma ilkesine aykırıdır. Belediye meclis üyeliği için uzmanlaşma hizmet içi eğitimler ile de tamamlanabilir fakat yine de temel düzeyde bir eğitim alınıp göreve başlanması çok daha yararlı olacaktır. Tüzel kişiliğin başında bulunan ve temsilcisi olan belediye başkanı için bu durum söz konusu olmamalıdır. Belediye başkanı adayları mutlaka yapacakları işin temelini o işi yapmaya başlamadan önce almalıdırlar. Görev başında olan belediye başkanlarının sürekli değişen ve gelişen kanunlar, teknoloji, teknik gelişmeler ve uygulamalar hakkında bilgi sahibi olabilmek için hizmet içi eğitimleri ihmal etmemelidir.

Yukarıdaki tablolardan hareket ile Aydın İli büyükşehir olmadan önceki son Mahalli İdareler Seçimi (2009) ve büyükşehir olduktan sonra yapılan ilk Mahalli İdareler Seçimi (2014) için aday olanların eğitim durumları incelenmiştir. Son iki yerel seçim aynı zamanda iki farklı statüde yapılan seçimler olma özelliği taşımaktadır. Adayların eğitim düzeylerinin arttığı tablolarda görülmektedir. Ancak daha önce de belirtildiği gibi eğitim düzeyinin tek başına yöneticilik için uygunluk anlamı taşımadığı düşünülmektedir. Her üniversite mezununun yönetim alanında eğitim aldığı veya yerel yönetimler adına çalışma yaptığı söylenememektedir. Siyasi partilerin aday tercihlerinde eğitim düzeyinin dikkate alınıp alınmadığı konusu ayrıca bir çalışma olarak incelenmelidir. İki seçim karşılaştırıldığında adayların eğitim düzeyleri arasındaki farka dikkat çekmek istenmiştir. Çalışmada eğitim düzeyinden çok alan içi eğitim ele alınmıştır. 2009 seçimlerinde belediye başkanı adaylarının %35,1 fakülte ve yüksekokul mezunu durumdayken 2014 seçimlerinde belediye başkan adaylarının %48,9’u fakülte ve yüksekokul veya üstü eğitim düzeyine sahip kişilerdir. Meclis üyeliği için 2009 seçimlerinde aday olanların %16,4’ü, 2014 seçimlerinde ise 25,3’ü en az fakülte ve yüksekokul mezunu kişilerden oluşmaktadır. Hem belediye başkanlığı hem de meclis üyeliği adaylıkları için kişilerin eğitim düzeylerinde artış olduğu görülmektedir. Yapılan anket çalışması sırasında yüz yüze görüşülen 144 seçilmiş yerel yöneticiden 118’i eğitim düzeyinin hem siyasi partiler için hem de seçmenler için önemli olduğunu vurgulamıştır. Adaylık için en az fakülte ve yüksekokul mezunu olmanın artı kazandırdığını söylemişlerdir. Hangi alanda eğitim alındığının etkili olmadığını önemli olanın mezuniyet belgesi olduğunu iletmişlerdir. Seçimlerde adaylarının eğitim düzeylerinde görülen artışın gerekçesi olarak seçilmiş yerel yöneticilerin %81,9’u seçmenlerin tercihlerini etkilemek için siyasi partilerin aday seçerken eğitim düzeyine dikkat etmesinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Eğitim düzeyinin seçimlerde etkili olduğu yapılan anket çalışması sırasında dikkat çekmiştir. Çalışmada eğitim düzeyinin tek başına ölçüt olamayacağı, alan içi eğitim düzeyine dikkat edilmesi gerekliliğine vurgu yapılmak istenmiştir. Alan içi eğitim için nasıl bir uygulama yapılabileceği araştırılmıştır.

Türkiye’de zorunlu eğitim 5 yıllık ilkokuldan ibaretken 8 yıla çıkarılmıştır ve ortaokul da dâhil edilmiştir. Daha sonra ilköğretim olarak adlandırılan 8 yıllık okullar halini almıştır. Günümüzde ise 4+4+4 sistemi ile 12 yıl zorunlu eğitim mevcuttur. Bu değişikliğin gerekliliğini dönemin Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer (2012) “Bilgi çağı olarak nitelendirilen 21. Yüzyılda eğitim, değişimin ve dönüşümün en temel aktörü haline gelmiştir. Bugün uluslararası toplumda, ilköğretim eğitiminin yetersiz kaldığı ve tüm nüfusun en azından lise düzeyinde eğitim alması gerektiği yaygın olarak kabul edilmiştir. 1970’li yıllardan itibaren ise OECD ülkelerinde lise eğitiminin çağ nüfusunun tamamına yaygınlaştırılması ve üniversite öncesi eğitimin süresini uzatarak, genç nüfusun mümkün olduğunca daha uzun süre eğitim alması yönünde politikalar oluşturulmuştur” sözleriyle açıklamıştır. Türkiye’nin durumunu gelişmiş dünya ülkeleriyle kıyaslayan Dinçer (2012) “Dünya genelindeki uygulamalara bakıldığında, ortalama eğitim süresi 11 - 12 yıl veya daha üzerindedir. Türkiye’de ise yetişkin nüfusun ortalama eğitim süresi 6 - 6,1 yıl civarındadır. Başka bir ifadeyle, gelişmiş dünya ülkeleri ile Türkiye’nin eğitim süresi arasında tam yarı yarıya bir fark söz konusudur” sözleriyle Türk Eğitim Sitemi’nin

değişiklik ihtiyacının gerekçelerini gözler önüne sermiştir. Eğitim alanında duyulan daha uzun süre eğitim ihtiyacının siyaset adına da hissedildiği söylenebilir. Belediye başkanlığı ve belediye meclis üyeliği adayları ile bu mevkileri kazananların eğitim durumları kıyaslandığında, kazanan adayların kaybedenlere göre eğitim düzeyinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum milletvekilliği için de geçerlidir. Uygulamada siyasi partilerin ve seçmenlerin adaylar arasından eğitim seviyesi yüksek olanları tercih ettiğini söylemek mümkündür. Fakat bu durumun yasalarla korunması gerekliliktir. Bazı durumlarda adaylar eğitim düzeyinden bağımsız olarak oy potansiyeli yüksek olduğu için iyi eğitim almış kişilerin önüne geçebilmekte ve yerel hizmetlerde sorunlar yaşanabilmektedir. Oy potansiyeli yüksek adayların seçim kazanmasına şüphesiz kimsenin itirazı olamaz. Seçme ve seçilme haktır. Ancak üst düzey yetkilerin kullanılması da belli bir eğitimi gerektirmektedir. Belediye temsilcisi olan belediye başkanlarının bu yetkileri taşıyabilecek alan içi eğitim almaları gerekli görülmektedir.

Tablo 6. 2014 Mahalli İdareler Seçimi Aydın İli Belediye Başkanlığı Kazanan Adaylar Eğitim Düzeyi

Eğitim Durumu	KADIN	ERKEK	Toplam
İlköğretim	-	1	1
Ortaokul veya Dengi Okul	-	2	2
Lise veya Dengi Okul	-	1	1
Yüksekokul veya Fakülte	-	13	13
TOPLAM	-	17	17

*Kaynak: Tüik. 2014 Mahalli İdareler Seçimleri, Aydın.

<https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul>

Tablo 7. 2014 Mahalli İdareler Seçimi Aydın İli Belediye Meclis Üyeliği Kazanan Adaylar Eğitim Düzeyi

Eğitim Durumu	KADIN	ERKEK	TOPLAM
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	-	1	1
İlkokul	2	46	48
İlköğretim	1	12	13
Ortaokul veya Dengi Okul	2	27	29
Lise veya Dengi Okul	14	81	95
Yüksekokul veya Fakülte	19	109	128
Yüksek Lisans	4	4	8
Bilinmeyen	-	1	1
TOPLAM	42	281	323

*Kaynak: Tüik. 2014 Mahalli İdareler Seçimleri, Aydın.

<https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul>

Kazanan adaylar tablosundan yola çıkarak seçmenlerin eğitim düzeyi yüksek adayları daha çok tercih ettiği ifade edilebilir. 2014 Mahalli İdareler Seçimleri'nde Aydın İli'nde belediye meclis üyeliğine adaylar içinde yüksekokul veya fakülte ve üstü eğitim düzeyinde olanların oranı %25.38 (yaklaşık) iken; kazanan adaylara bakıldığında bu oran %42.41'e (yaklaşık) çıkmıştır. Mevcut 17 ilçe belediyesi başkanlığı için yarışan 143

adayın yüksekokul veya fakülte ve üstü eğitim düzeyinde olanların oranı yukarıda da belirtildiği gibi %48.95 gibi yüksek bir seviyededir. Fakat kazanan adayların eğitim düzeyine bakıldığında bu oranın %76.47'ye (yaklaşık) çıktığı görülmektedir. Bu durumdan 3 sonuca ulaşılabilir:

1. Seçmenler adayların eğitim seviyesine önem verebilirler ve eğitim seviyesi yüksek olanların daha iyi hizmet getireceği düşüncesi seçmenlerin oylarının yönünü etkileyebilir.
2. Eğitim seviyesi yüksek olanların aday gösterilmesi (Başkanlık için geçerli. Meclis üyeleri için seçilme ihtimali yüksek olan sıralardan aday gösterilmesi) siyasi partilerin bu kişileri daha çok tercih etmesinden kaynaklanabilir.
3. Eğitim seviyesi yüksek olanlar seçimlerde ve seçim çalışmalarında daha başarılı oldukları için seçilme oranları daha yüksek olabilmektedir.

Yukarıda sayılan maddelerin belki de hepsi geçerlidir. Bu ayrı bir çalışma alanı olarak değerlendirilebilir. Yukarıda yazılan varsayımların doğruluğu veya yanlışlığı tartışılmamıştır. Bu duruma yol açan sebepler daha başka da olabilir. Fakat varılması gereken sonuç; yerel siyasette yarışan ve yerel yönetici olabilen adayların eğitim seviyeleri yüksek oranda yüksekokul veya fakülte ve üstü durumdadır. Adaylık için gerekli kriterlerin çok üzerinde bir seviyededir. Buradan anlaşıldığı gibi uygulamada eğitim kriteri mevcuttur. Genellikle eğitim seviyesi yüksek adaylar tercih edilmektedir ve bu kişiler seçimlerde başarılı olabilmektedir.

Dönem şartlarına göre hazırlanan kanunların zamanla yenilenmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Eğitim sistemi buna güzel bir örnektir. Dönemin şartlarına göre hazırlanmıştır fakat zamanla dönem şartları değişmiş ve gelişmiştir. Buna bağlı olarak sistemde de değişikliğe gidilmiştir. Bazı meslek dalları da bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Lise mezunlarının öğretmen ve polis olabildiği yıllar Türkiye'de yaşanmıştır. Ancak günümüzde üniversite mezunu olmasına rağmen işsiz kalan birçok öğretmen mevcuttur. O dönemlerde yetişmiş eleman eksiliğinden dolayı lise mezunlarıyla bu ihtiyaç giderilmeye çalışılmıştır. Dönem şartları değişince ülkede eğitim seviyesi yükselince artık üniversite mezunları tercih edilmeye başlanmıştır ve bu durum yasalarla düzenlenmiştir. Şuan ise öğretmenlik için üniversite mezunları bile sıra beklemektedir. Siyaset için de bu durum düşünülmeli ve yasal düzenlemeler ile gerekli kriterler geliştirilmelidir. İlkokul olan eğitim şartı lise veya üstü seviyeye getirilebilir ayrıca alan içi eğitim (hizmet öncesi ve hizmet içi) zorunlu kılınabilir.

5. TÜRKİYE'DE YEREL SİYASETÇİLERİN VE SEÇİLMİŞ YEREL YÖNETİCİLERİN EĞİTİMİ

Siyasetçi eğitimi alanında hizmet öncesi eğitim çalışması Türkiye'de mevcut değildir. Fakat seçilmiş yerel yöneticiler için hizmet içi eğitim alabilecekleri kurum, kuruluş ve özel şirketler mevcuttur. Günümüzde TODAİE 703 sayılı KHK ile kapatıldıktan sonra Türkiye Belediyeler Birliği en güzel örnek olarak sunulabilir. Ayrıca siyasi partilerin siyaset akademileri de hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimler olarak değerlendirilebilir. Siyaset akademileri siyasi partilerin vermiş olduğu bir hizmet olduğu için kendi ideolojilerinin esintilerini görmek mümkündür. O yüzden tam anlamıyla tarafsız bir eğitim merkezi olarak göstermenin doğru olmadığı söylenebilir. Yerel Yönetimlerde hizmet içi eğitim faaliyetleri Devlet Memurları Kanunu'na tabidir. Devlet Personel Başkanlığı hizmet içi eğitimler düzenlenmesinde yetkili olan yerdir. Fakat gerekli görüldüğünde kurumlar arası işbirliği yapabilmektedir. Bu kapsamda TODAİE ile işbirliği içinde bazı eğitim programları düzenlemiştir. Devlet Personel Başkanlığı özellikle devlet memurları ve devlet kurum-kuruluşlarındaki personel ile ilgili çalışmalar yapmaktadır.

Yerel siyasetçilerin eğitim alabilecekleri kurum, kuruluş ve özel şirketleri sayarak bazılarının incelenmesi konu bütünlüğü için gerekli görülmüştür. "Birçok kurum ve kuruluşun özel olarak yerel yönetimler için düzenlediği eğitim programları bulunmaktadır. Yerel yönetimlere hizmet içi eğitim hizmetleri veren kurum ve kuruluşların eğitim programlarını aşağıdaki şekilde gruplandırmak mümkündür:

- İçişleri Bakanlığı'nın planladığı ve yürüttüğü zorunlu programlar,
- Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı, Başbakanlık GAP İdaresi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tarım Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı, İller Bankası Genel Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Üniversiteler ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü gibi diğer bakanlıkların, kamu kurum veya kuruluşlarının eğitim programları,
- Belediyelerin kendi bünyelerinde düzenlediği programlar,

- Türkiye Belediyeler Birliği ve Belediye Birlikleri, Mahalli İdareler Derneği, Mahalli İdareler Teknoloji Araştırma ve Geliştirme Derneği, Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE), WALD Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi, Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG-MEWA), Merkezi ve Doğu Avrupa İçin Bölgesel Çevre Merkezi (REC) Eğitimleri, Belediye İş Sendikası gibi gönüllü kuruluşlar, sivil toplum örgütleri, dernekler, meslek odalarının yürütmüş olduğu eğitim programları,
- Özel şirketlerin belediyelere yönelik hizmet içi eğitim programları yer almaktadır” (Tartıcı, 2012:51-52).

Yukarıda sayılan eğitim veren kurum, kuruluş ve özel şirketlerin büyük çoğunluğu devlet memurları ve personel odaklı eğitimler vermektedir. Çalışma kapsamında Belediyeler Birliği ve TODAİE ile görüşmeler yapılmıştır. Siyasetçilerin seçildikten sonra bile çok fazla eğitimlere ilgi göstermedikleri yapılan eğitimlerin genellikle yerel yönetimlerdeki memurlar odaklı olduğu belirtilmiştir. Siyasetçilerin hizmet öncesi eğitimine dayalı bir sistemin sadece parti okullarında işlediği görülmüştür. Fakat ideolojilerin aktif rol aldığı bu okullarda verilen eğitimlerin hem zorunluluğu yoktur hem de denetleme yine parti içinde yapılmaktadır. Bu bağlamda siyasetçiler için hizmet öncesi eğitim programının olmadığı söylenebilir. Hizmet içi eğitim konusunda ise zorunlu katılım olanlara rağbet edildiği bunların dışında seçilmiş yerel yöneticilerin eğitimlere ilgi göstermediği belirtilebilir. Düzenlenen eğitimlere ilgili birim amirleri ve / veya memurları gönderilmektedir (TODAİE, 2016:38).

Hizmet içi eğitim ve hizmet öncesi eğitim konularında yerel siyasetçi olarak seçim kazanan ve yerel yönetici konumuna gelenler ile yapılan anket çalışması, eğitim ihtiyacını ortaya koymaktadır.

6. AYDIN'DAKİ YEREL SİYASETÇİLERİN GÖREVLERİ İLE İLGİLİ EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA

Araştırma kapsamında çeşitli konularda yerel siyasetçilere sorular sorulmuştur. Bu bağlamda eğitime ilişkin sorular ve verilen cevaplar incelenmiştir. Çalışmada anket sonucu elde edilen bulgular; frekans, yüzde, birikimli yüzde, güvenilirlik analizi tekniklerinden yararlanılarak SPSS Statistics 22 WİN programıyla çözümlenmiştir.

Anketin güvenilirliği için yapılan faktör analizi sonucunda 3 faktörlü (Yeterlilik, Eğitim Düzeyi ve Seçim Öncesi Eğitim) bir yapı ortaya çıkmıştır. Daha sonra yapılan KMO Barlett Testi sonucunda bu faktörlerin varyansın %67'sini açıkladığı görülmüştür. Güvenilirlik test sonuçlarının $0.60 < @ < 0.80$ ise ölçek güvenilir olduğundan, çalışmada yapılan anket sonuçlarının 0.67 ile güvenilir olduğu söylenebilir.

Verilerin çözümlenmesinde, Nonparametrik istatistik testlerinden yararlanılmıştır. 2'li karşılaştırmalarda Mann-Whitney U Testi, 3 veya daha fazla değişkenin bulunduğu durumlarda ise Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır.

6.1. Araştırmanın Konusu, Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı; Aydın İlindeki seçilmiş yerel yöneticilerin görevleri ile ilgili eğitime ilişkin görüşlerini ve seçilmeden önce görevleri hakkında ne kadar bilgi sahibi olduklarını tespit etmek ve eğitim düzeyinin belediye yönetimindeki önem düzeyini ortaya çıkarmaktır. Olası bir eğitim/sertifika programında hangi alanlarda eğitim verilmesinin daha işlevsel olacağını tespit edilmesi de araştırmanın amaçlarından. Bu amaçlardan yola çıkarak ankete katılanlara yöneltilen sorulardan elde edilen sonuçlara göre, yerel siyasetçilerin eğitimleri hakkında çalışmalar yapılmaya başlanması halinde hangi alanlarda hizmet öncesi eğitim verilebileceğinin tespit edilmesi beklenmektedir. Ayrıca elde edilen sonuçlar ile seçilmiş yerel yöneticilerin hangi alanlarda hizmet içi eğitim almaları gerektiğinin tespit edilmesi beklenen yararlarıdır. Siyasetçi eğitimi alanında literatür taranmıştır. Alana ilişkin çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu durum çalışmayı önemli kılmaktadır. Yapılan araştırmaların sonucu da çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

6.2. Araştırmanın Metodolojisi

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki seçilmiş yerel yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Aydın İlinde yer alan Büyükşehir Belediyesi ve 17 İlçe (Bozdoğan, Buharkent, Çine, Didim, Efeler, Germencik, İncirliova, Karacasu, Karpuzlu, Koçarlı, Köşk, Kuşadası, Kuyucak, Nazilli, Söke, Sultanhisar, Yenipazar) Belediyesi'ndeki seçilmiş yerel yöneticiler oluşturmuştur.

Yapılan araştırmalarda Aydın İlinde 1 Büyükşehir Belediye Başkanı, 17 İlçe Belediye Başkanı, 323 Belediye Meclis Üyesi olmak üzere toplam 341 seçilmiş yerel yöneticinin görev yaptığı anlaşılmış, toplamda 341 anket

yapılması hedeflenmiştir. 14 belediye başkanı ve 217 belediye meclis üyesi olmak üzere toplamda 231 seçilmiş yerel yöneticiye ulaşılmış ve anket yapılmıştır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. İlk 5 sorudan oluşan birinci bölüm sorular demografik sorulardır. İkinci bölümde 23 araştırma sorusu yer almaktadır. Araştırma sorularının 23'ü de 5 seçenekli Likert tipi anket olarak hazırlanmıştır. Üçüncü bölümde yer alan 5 soruda ankete katılanların görevleri ile ilgili eğitim geçmişini tespit etmek ve olası eğitim programlarında alana ilişkin hangi eğitimlerin verilmesinin daha işlevsel olacağını tespit etmek için hazırlanmıştır. Evet/Hayır seçenekleri ile açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Anket 3 bölüm olmak üzere 33 sorudan oluşmaktadır.

Anket çalışmaları 2017 yılı Mayıs ve Haziran aylarında yapılmıştır. Anketlerden 144'ü seçilmiş yerel yöneticilere ulaşılarak yüz yüze yapılmıştır. Yüz yüze yapılan her bir anket ortalama 10 ile 15 dakika arasında sürmüştür. Diğerleri meclis toplantılarına gidilerek veya anket formu bırakılıp sonra alınarak yapılmıştır.

6.3. Seçilmiş Yerel Yöneticilerin Yeterlilik Durumlarının İncelenmesi

Bu bölümde seçilmiş yerel yöneticilere görev, yetki ve sorumlulukları hakkında kendilerini ne kadar yeterli gördükleri sorulmuştur. Yönetim, Kentleşme, İmar, Çevre Sorunları ve Toplum Sağlığı, Kamu Güvenliği ve Asayiş, Mevzuatlar, Teknoloji, Beden Dili ve Protokol Kaideleri başlıkları alınarak yerel yöneticilerin kendilerini güçlü ve zayıf gördükleri alanlar tespit edilmek istenmiştir.

Seçilmiş yerel yöneticiler hemen her konuda kendilerini yeterli görmektedirler. En düşük oran olarak imar konusunda ankete katılanların %73.5'i kendilerini yeterli görmektedir. Diğer başlıklarda oranlar daha da artmaktadır. En yüksek oranda kendilerini yeterli gördükleri alan %90.9 ile yönetim başlığı olarak sonuçlara yansımıştır.

Araştırmada sorulan bir başka soruda "Görev yaptığım belediyede eğitimsizliğin / eğitim eksikliğinin neden olduğu sorunlar vardır" cümlesi seçilmiş yerel yöneticilere yöneltilmiştir. Bu soruya verilen yanıtlar incelendiğinde kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum şıkları %66.3 olarak yüksek oranda eğitim eksikliğinden kaynaklı sorunların belediyelerinde olduğunu yine seçilmiş yerel yöneticiler belirtmiştir. Fakat kendilerine yöneltilen sorularda neredeyse her alanda bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdi. Kişilerin kendilerini eksik göstermek istemedikleri düşünülebilir. Ayrıca eğitim eksikliğinden kaynaklı sorunların var olduğunun bizzat seçilmiş yerel yöneticiler tarafından belirtilmesi alan içi eğitimin gerekliliği olarak ifade edilebilir.

6.4. Olası Bir Siyasetçi Eğitimi / Sertifika Programı

Seçilmiş yerel yöneticiler kendilerini her alanda yeterli görüyorken belediyelerinde eğitim eksikliğinden kaynaklanan sorunların olduğunu belirtmişlerdir. Bu durumu çözebilmek için olası bir eğitim / sertifika programı hakkında görüşler alınmıştır. Siyasetçiler için sadece ilkökul mezunu olma şartı olduğu ve herhangi bir hizmet öncesi eğitim programının olmadığı daha önceki bölümlerde belirtilmiştir. Hizmet öncesi eğitim ihtiyacının seçilmiş yerel yöneticiler tarafından ne derece kabul göreceği sorular ile test edilmeye çalışılmıştır.

Yüz yüze görüşülen 144 seçilmiş yerel yöneticiden 132'si olası bir eğitim sertifika programı fikrine çok sıcak yaklaşmışken 12'si buna vakitlerinin olamayacağını dile getirmişlerdir. Ayrıca 78 seçilmiş yerel yönetici bu program hayata geçer ise tarafsızlığın ve bilimsel bilginin önemli olması gerektiğini ve programın üniversiteler aracılığıyla devlet eliyle yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Eğitim düzeyi lise ve altında olan seçilmiş yerel yöneticiler ile yaşları 18-30 ile 61-75 arasında olanların olası eğitim / sertifika programıyla ilgili daha çok yorum yapıp soru sordukları ve programa daha sıcak baktıkları araştırma sırasında dikkat çeken bir başka durumdur. Bu durumdan yola çıkarak yöneltilen ekstra sorular ile olası eğitim / sertifika programının nasıl olması gerektiği hakkında düşünceleri öğrenilmeye çalışılmıştır. Bu fikirde olanların büyük çoğunluğu eğitim süresinin en az 3 ay olması gerektiğini ve üniversitelerin bu programları açmakla görevlendirilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Ayrıca sadece katılımın yeterli olmasını engellemek için yaptırımların olması, sınav sonucuna göre geçip kalmanın olması, başarının ölçülmesi gerektiği de bazı seçilmiş yerel yöneticiler tarafından belirtilmiştir.

"Yerel siyasetçilerin seçilmeden önce görevleri, yetkileri ve sorumlulukları ile ilgili eğitim almaları gereklidir", olarak yöneltilen soruya 87 kişi kesinlikle katılıyorum, 125 kişi katılıyorum şıklarını işaretleyerek %91.8 ile bu alanda en yüksek orana ulaşılmıştır. Bu soru ile ilişkili olan "Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim / sertifika programına katılmaları gereklidir", sorusuna verilen yanıtlarda %88.6 oranında katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu alanda en az katıldıkları soru ise bu uygulamanın zorunlu hale gelmesi sorusu olmuştur.

“Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim / sertifika programına katılmaları zorunlu hale getirilmelidir”, sorusuna 70 kişi kesinlikle katılıyorum, 88 kişi katılıyorum cevabını vermiştir ve %68.4 ile bu alanda en az katıldıkları soru olmuştur. Seçilmiş yerel yöneticilerin zorunluluk olması halinde katılımın sağlanabileceğini ve zorunluluk olması halinde bu görevlere talebin azalacağını belirterek iki ayrı cevap vermeleri dikkat çekmiştir.

Bir diğer soruda eğitim / sertifika programının demokratik açıdan uygun olup olmadığı sorulmuştur ve %74.4 ile demokratik açıdan bir sorun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Etik açıdan uygunluğunun sorulduğu soruya ise %82.7 oranında etik açıdan uygundur cevabı verilmiştir.

Seçilmiş yerel yöneticilerin hizmet öncesi eğitim alıp almadıkları da sorulmuştur. Ankete katılanların %74’ü herhangi bir eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Hizmet öncesi eğitim alanlara nerede aldıkları sorulmuştur ve 39 kişi ile en çok parti içinde eğitim aldıklarını belirtmişlerdir. Belediye başkanlarından sadece 5’i seçilmeden önce eğitim aldıklarını belirtirken bunlardan 4’ü parti içinde eğitim aldığını belirtmiştir. 1 kişi ise eğitim aldığı yer kısmını boş bırakmıştır. Bu durumun seçilmiş yerel yöneticilerin hizmet öncesi eğitimi konusunda eksiklik olduğunu gösterir nitelikte olduğu söylenebilir. Birçok meclis üyesi ve belediye başkanı seçilmeden önce gelecekteki konum hakkında herhangi bir eğitim almamıştır.

“Yerel yöneticilerin eğitimine ilişkin bir eğitim / sertifika programına katılmak ister misiniz?”, olarak yönetilen soruya 199 kişi evet, 27 kişi hayır cevabını vermiştir. Bu durumdan yola çıkarak eğitim ihtiyacının varlığı iddia edilebilir. Seçildikten sonra herhangi bir eğitime katılıp katılmadıkları sorulduğunda ise; %65.4’ü (151 kişi) hiç katılmadığını belirtmiştir. Neden katılmadıkları konusunda soru olmamasına rağmen yüz yüze görüşülen seçilmiş yerel yöneticilerden 82’si “eğitim olmadı ki katılalım” ve “bu alanda eğitim olsa ve haber verilse katılırdık” söylemleri ile eğitimlere olumlu yaklaşıtlarını belirtmişlerdir.

“Yerel siyasetçilerin seçilmeden önce bir eğitim / sertifika programına tabi tutulmaları halinde almaları gereken eğitim konularını belirtiniz (5 adet)” olarak yöneltilen açık uçlu soruda birçok alan seçilmiş yerel yöneticiler tarafından yazılmıştır. Alanların yakınlığı göz önüne alınarak meclis üyeleri için 6, belediye başkanları için 7 başlık altında değerlendirilmiştir. Hukuk (anayasa, belediye kanunu, mevzuatlar, görev-yetki-sorumluluklar), Kentleşme (imar, şehircilik, çevre sorunları, park-bahçe, kentlilik bilinci), Eğitim (teknoloji, yabancı dil, turizm, görgü kuralları, protokol kuralları, genel kültür), Halkla ilişkiler (halkla ilişkiler, beden dili, etkili iletişim, hitabet sanatı, sosyal hizmetler – faaliyetler), Yönetim (yönetim, yerel yönetimler, siyaset, liderlik), İşletme (İşletme, kamu güvenliği ve sağlığı, iş güvenliği, plan – bütçe, muhasebe, ihale) olarak meclis üyeleri ve başkanlarda 6 başlık yer almıştır. Başkanlarda ayrıca Yerel özellikler başlığına yer verilmiştir çünkü sadece başkanlar ilçeyi tanıma, ilçenin coğrafi özellikleri ve ilçe halkının ihtiyaçları olarak alanlar belirtmişlerdir.

Tablo 8. Alana İlişkin Eğitim Başlıkları – Belediye Meclis Üyeleri

Konu Başlığı	Hukuk	Kentleşme	Eğitim	Halkla İlişkiler	Yönetim	İşletme
Sayı	96	138	24	77	11	35

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 9. Alana İlişkin Eğitim Başlıkları – Belediye Başkanları

Konu Başlığı	Hukuk	Kentleşme	Eğitim	Halkla İlişkiler	Yönetim	İşletme	Yerel Özellikler
Sayı	9	5	2	7	5	6	4

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmada seçilmiş yerel yöneticilerin eğitim düzeyleri, alana ilişkin eğitim hakkındaki düşünceleri ve hizmet öncesi ile hizmet içi eğitimlere yaklaşımları test edilmiştir. Çalışmanın amacı siyasetçilerin eğitimleri konusuna dikkat çekmektir. Siyasetçi eğitimi alanında Türkiye’de önemli eksiklikler olduğu iddia edilebilir.

Alan araştırması sırasında 231 seçilmiş yerel yöneticiden anket aracılığı ile veri toplanmıştır. Çıkan sonuçlar incelendiğinde seçilmiş yerel yöneticilerin çoğunluğunun (% 74) alana ilişkin hizmet öncesi eğitim almadıkları ortaya çıkmıştır. Alana ilişkin hizmet öncesi eğitim alınmasının gerekliliği konusunda fikir belirttikleri sonuçlarda görülmüştür. Ayrıca belediyelerde, alana ilişkin eğitim eksikliğinden kaynaklanan sorunların varlığı tespit edilmiştir. Bu durumdan yola çıkarak, seçilmeden önce adayların ilkökul mezunu olma şartı yanında başka şartları da karşılamasını beklemek gerektiği ifade edilebilir. Hizmet öncesi eğitim eksikliğinin hizmet içi eğitimler ile kapatılmadığı görülmektedir. Bu durum için de seçilmiş yerel yöneticilerin hizmet içi eğitimleri yasal düzenlemelerle düzenlenmeli ve yaptırımlar uygulanmalıdır. Böylece seçilmiş yerel yöneticiler alanlarına ilişkin eğitim eksikliğini gidermiş olabileceği ve belediyelerde eğitimsizlikten kaynaklı sorunların önüne geçilmiş olabileceği düşünülmektedir. Seçilmeden önce bir eğitim sertifika programına tabii tutulma konusu anket yoluyla seçilmiş yerel yöneticilere yöneltilmiştir. Bizzat kendilerini ilgilendiren, ekstra iş yükü getirebilecek ve zaman ayırmalarını gerektirebilecek bir konu olmasına rağmen ankete katılanların programı destekler cevaplar vermiş olmaları olası eğitim / sertifika programının ilgi göreceği sonucunu doğurmaktadır.

Yapılan literatür taraması ve saha araştırmalarından çıkan sonuçlardan yola çıkarak aşağıda bir takım öneriler sıralanmıştır;

- Seçimlere katılma yeterlilikleri düzenlenmelidir. İlkokul mezuniyet şartı korunabilir veya lise ve üstü düzeye çıkarılabilir. Önemli olan eğitim düzeyi şartı değildir. Uygulamada eğitim düzeyinin etkili olduğu yapılan çalışmada tespit edilmiştir. Alana ilişkin eğitim konusunda eksiklik olduğu tespit edilmiştir. Alana ilişkin bir eğitimin gerekliliği ortadadır.
- Siyasetçi eğitimi alanında çalışmalar yapılmalıdır.
- Siyasetçi eğitimleri devlet eliyle üniversiteler aracılığında düzenlenmelidir. Katılım zorunlu olmalıdır.
- Eğitimlerde başarı ölçülmelidir. Eğitim sonunda katılımcılardan başarılı olanlara sertifika verilmeli ve bu sertifikanın geçerliliği sağlanmalıdır. Ancak sertifika sahiplerinin aday olabileceği düzenlemeler yapılmalıdır.
- Eğitimler saatlik değil, hayat boyu öğrenme ilkeleri çerçevesinde formasyon eğitimleri şeklinde düzenlenmelidir.
- İmar, görev / yetki / sorumluluk ve çevre sorunları konuları başta olmak üzere uygulamada sıkça karşılaşılan alanlar tespit edilmeli ve seçim öncesi eğitim programı içinde yer almalıdır.
- Eğitimlerden başarılı olanların siyasette yer alabilmesini sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Mahalli idareler seçimlerinde aday olacak siyasetçiler için ayrı, milletvekili aday olacak siyasetçiler için ayrı eğitim programları hazırlanmalıdır.

Günümüzde emlak ofisi açabilmek için sertifika programına katılmak gerekmektedir. Araç kullanabilmek için sürücü ehliyetine sahip olmak gerekliliktir. Ticari araç kullanabilmek için ayrıca SRC adı verilen belgelere ihtiyaç duyulmaktadır. SRC belgesi alabilmek için en az 5 yıllık ehliyete sahip olmak şartı aranmaktadır. Ayrıca kişiler psikolojik durumları için incelemelerden geçmektedir. Son olarak bu belgeleri alabilmek için sınavlardan başarılı sonuç alınması şarttır. Ticari araç kullanmak veya emlak satış ofisi açabilmek için gereken başarı kriterlerinin Türkiye’de siyasetçiler için aranmaması menfi bir durumdur.

Yönetim bilgi, beceri ve tecrübe gerektiren bir olgudur. Belediye yönetimi en az ticari araç kullanmak kadar zorlu bir süreçtir. Bu süreci karşılayabilmek için kişilerin gerekli donanımlara sahip olup olmadığı incelenmelidir. Siyasette aday olabilir belgesi olan kişilerin aday olabilmesi sağlanmalıdır. Günümüzde birçok meslek dalı için getirilen yeterlilik belgeleri ve bu belgeleri almak için gereken süreçlerin siyasetçilere de uygulanması gerekli görülmektedir.

Makalenin temel aldığı tez çalışmasının siyasetçi eğitim/sertifika programını konu edinmesi özelliği ile alanda yapılan ilk çalışma olduğu söylenebilir. Yapılan araştırmalardan çıkan sonuçlara göre; eğitim/sertifika programının uygulamaya geçmesi oldukça gerekli görülmektedir. Programın içeriği, süresi, katılım şartları ve

sertifikaların geçerliliği için detaylı araştırmaların yapılmaya devam etmesi gerekli görülmektedir. Belediyelerde yaşanan sorunların temelinde eğitim eksikliğinin yattığı araştırmada tespit edilmiştir. Bu sorunların incelenmesi programda verilmesi planlanan derslerin belirlenmesi için önemlidir. Diğer araştırmacıların siyasetçi eğitimi konusunda araştırma yapmaları ve konunun daha çok ön plana çıkarılması tavsiye edilmektedir.

KAYNAKÇA

- AKDOĞAN, Yalçın (2008), “*Yerel Siyaset – Kavramlar*”, **Yerel Siyaset Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, Okutan Yayıncılık, İstanbul, ss.9-14.
- COŞKUN, Bayram ve UZUN, Turgay (1999), **Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Gelişimi, Niteliği ve Muğla İli Yerel Yönetimlerinin Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar**, Muğla Üniversitesi Yayını, Muğla.
- DMEGM - Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı (19.10.1983 tarih ve 18196 sayılı Resmi Gazete).
- DİNÇER, Ömer (2012), **Milli Eğitim Bakanlığı Kurumsal Duyurular**, http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12Yil_Soru_Cevaplar.pdf (Erişim Tarihi: 01.05.2017).
- DURŞUN, Davut (2008), **Siyaset Bilimi**, Beta Yayınları, İstanbul, 4.Basım.
- ERYILMAZ, Bilal (2010), **Siyaset Nedir?** (e-makale), 27 Nisan 2017, <http://www.filozof.net/Turkce/sosyoloji/2040-siyaset-politika-nedir-ne-demektir.html> (Erişim Tarihi: 01.08.2018).
- GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref (2006), **Anayasa Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara.
- HEYWOOD, Andrew (2006), **Siyaset** (Çev. Buğra Kalkan), Liberte Yayınları, Ankara.
- KARADEMİR, Ali (2012), **Türkiye’de Yerel Yönetimler ve Yerel Demokrasi İlişkisi: Eskişehir Büyükşehir Örneği**, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU (2014), **Yerel Yönetimler, Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)**, Kalkınma Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- SABUNCUOĞLU, Zeyyat ve TOKOL, Tuncer (2005), **İşletme**, Alfa Yayınları, Bursa, 6. Basım.
- TARTICI, Derya (2012), “*Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye’deki Kamu Kuruluşlarında Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri ve T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Örneği*”, **Yüksek Lisans Tezi**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- TDK - TÜRK DİL KURUMU (2017), **Büyük Türkçe Sözlük**, 12 Nisan 2017, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.58ee3ad5efb6d4.57759272 (Erişim Tarihi: 01.05.2017).
- TODAİE - TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTITÜSÜ (2016), **2015 Yılı İdare Faaliyet Raporu**, 3 Nisan 2017, http://www.todaie.edu.tr/resimler/ekler/a1e413503adfe62_ek.pdf (Erişim Tarihi: 03.04.2017).
- TORTOP, Nuri (1992), **Personel Yönetimi**, İLK-SAN Basımevi, Ankara.
- TUTUM, Cahit (1979), **Personel Yönetimi**, Doğan Basımevi, Ankara, 2.Baskı.
- TÜİK - TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (2014), **Seçim Sonuçları**, <https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/menuyerel.zul> (Erişim Tarihi: 25.03.2017).
- YAMAÇ, Necati (2004), “*Türk Kamu Yönetiminde Üst Düzey Yöneticilerin Yetiştirilmesi ve Eğitimi Sorunu: Uygulamalı Bir Çalışma*”, **Yüksek Lisans Tezi**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YAMAN, Abdulsemet (2009), “*Türk Kamu Yönetiminde Yöneticilerin Kamu Yönetimi Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi*”, **Yüksek Lisans Tezi**, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- YSK - YÜKSEK SEÇİM KURULU (2014), **Seçmen Sayısı**, http://www.ysk.gov.tr/ysk/docs/2014MahalliIdareler/II_Ilce_Secmen_Sandik_Sayilari.pdf (Erişim Tarihi: 28.04.2017).
- 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu.

2972 Sayılı Mahalli İdareler ve Mahalle Muhtarlıkları İle İhtiyar Heyetleri Seçimleri Hakkındaki Kanun.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu.

5393 Sayılı Belediye Kanunu.

6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun.

EK. Anket Formu Örneği

AYDIN'DAKİ YEREL SİYASETÇİLERİN GÖREVLERİ İLE İLGİLİ EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK ANKET FORMU

Sayın Belediye Başkanı/Belediye Meclis Üyesi

Bu araştırmanın amacı, Belediye Başkanları'nın ve Belediye Meclis Üyeleri'nin görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili eğitime ilişkin algılarının belirlenmesidir. Araştırmanın başarılı olabilmesi, vereceğiniz samimi ve güvenilir cevaplara bağlı olacaktır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel amaçlar çerçevesinde bilimsel yöntemlerle değerlendirilecektir. Anket, bireysel değerlendirme amacı taşımadığı için kimliğinizi belirtmenize gerek yoktur. Anketi yanıtlarken gereken özeni göstermeniz dileğiyle, yardım ve katkılarınız için teşekkür eder, saygılar sunarız.

1. Cinsiyetiniz: Kadın () Erkek ()

2. Yaşınız: 18 -30 () 31-45 () 46-60 () 61-75 () 76 üstü ()

3. Son mezun olduğunuz eğitim birimi: İlkokul () Ortaokul () Lise ve Dengi ()
Yüksekokul/Üniversite () Yüksek Lisans () Doktora ()

4. Göreviniz: Belediye Başkanı () Belediye Meclis Üyesi ()

5. Mevcut görevinizde kaç yıldır çalışıyorsunuz?

1- 5 yıl () 6-10 yıl () 11 – 15 yıl () 16-20 yıl () 21 yıl ve üzeri ()

AŞAĞIDAKİ ÖNERMELERE KATILMA DERECEİNİZİ BELİRTİNİZ		KESİNLİKLE KATILYORUM	KATILYORUM	FİKRİM YOK	KATILMIYORUM	KESİNLİKLE KATILMIYORUM
6	Belediye yönetiminde alana ilişkin eğitim önemli ve gereklidir.					
7	Görev yaptığım belediyede eğitimsizliğin/eğitim eksikliğinin neden olduğu sorunlar vardır.					
8	Belediye başkanı/meclis üyesi seçilmeden önce görevlerim, yetkilerim ve sorumluluklarım hakkında bilgi sahibiydim.					
9	Bir belediye yöneticisi olarak yönetimle ilgili yeterli donanıma sahip olduğumu düşünüyorum.					
10	Kentleşme konusunda bilgim belediye yönetimi için yeterli seviyededir.					
11	İmar konusunda bilgim belediye yönetimi için yeterli seviyededir.					
12	Çevre sorunları ve toplum sağlığı konularında belediye yönetimi için yeterli seviyeye sahibim.					

13	Kamu güvenliği ve asayiş konusunda belediye yönetimi için yeterli seviyede bilgiye sahibim.					
14	Belediye ile ilgili mevzuat konusunda yeterli seviyede bilgiye sahibim.					
15	Teknolojiyi anlama ve kullanma konusunda belediye yönetimi için yeterli seviyede bilgiye sahibim.					
16	Beden dilinin etkin kullanımı ve hitabet konusunda yeterli bilgiye sahibim.					
17	Protokol kaideleri konusunda yeterli bilgiye sahibim.					
18	Seçilmiş yerel yöneticilerin eğitim düzeyi arttıkça yerel hizmetlerin koordinasyonu kolaylaşır.					
19	Seçilmiş yerel yöneticilerin eğitim düzeyi arttıkça yerel hizmetlerin planlanması zorlaşır.					
20	Siyasi partiler, aday adayları arasında seçim yaparken eğitim düzeyine önem verirler.					
21	Bir belediyenin hizmet sunmaktaki yeterliliği, seçilmiş yerel yöneticilerin eğitim düzeyinin yüksekliğiyle ilişkilidir.					
22	Yerel siyasetçilerin seçilmeden önce görevleri, yetkileri ve sorumlulukları ile ilgili eğitim almaları gereklidir.					
23	Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim/sertifika programına katılmaları gereklidir.					
24	Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim/sertifika programına katılmaları zorunlu hale gelmelidir.					
25	Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim/sertifika programına katılmaları demokratik açıdan uygundur.					
26	Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim/sertifika programına katılmalarının uygulamaya hiçbir katkısı olmaz, boşuna zaman kaybıdır.					
27	Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim/sertifika programına katılmaları eğitim seviyesinden kaynaklanan fırsat eşitsizliğini ortada kaldıracaktır.					
28	Yerel yönetici adaylarının seçim öncesinde bir eğitim/sertifika programına katılmalarını etik açıdan uygundur.					

29. Seçilmiş yerel yönetici olarak, seçilmeden önce bulunduğunuz pozisyon ile ilgili herhangi bir eğitim programına katıldınız mı?

EVET () HAYIR ()

Cevabınız ‘evet’ ise belirtiniz.

30. Yerel yöneticilerin eğitimine ilişkin bir eğitim/sertifika programına katılmak ister misiniz?

EVET () HAYIR ()

31. A) Seçildikten sonra göreviniz ile ilgili herhangi bir eğitim programına katıldınız mı?

Hiç katılmadım () 1 kez () 2 kez () 3 kez () 4 ve daha fazla ()

32. B) Seçildikten sonra göreviniz ile ilgili herhangi bir eğitim programına katıldıysanız bu eğitimi/eğitimleri düzenleyen kurumu/kurumları seçiniz:

- Parti () Özel kuruluş () Devlet Personel Başkanlığı ()
TODAİE () Belediyeler Birliği ()
İçişleri Bakanlığı () Diğer (Belirtiniz) ()

33. Yerel yöneticilerin seçilmeden önce bir eğitim/sertifika programına tabii tutulmaları halinde almaları gereken eğitim konularını belirtiniz. (En fazla 5 adet)

1. 2. 3.
4. 5.

Anketimize katıldığınız için teşekkür ederiz.